

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

بیمارستان مادر و کودک شوشتری

موضوع:

رضایت همسر در اعمال جراحی بانوان

تأیید شده توسط مدیریت حقوقی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

تهیه و تنظیم:

پرستو ایزدیان - کارشناس ارشد حقوق

مرداد ۱۴۰۲

انجام کلیه اقدامات درمانی اعم از تهاجمی و غیرتهاجمی، مستلزم اخذ رضایت از بیمار یا سرپرستان قانونی وی می باشد.

رضایت نامه مدرکی است که بیمار قبل از هرگونه اقدام درمانی از کلیه خطرات عمل، راههای درمانی و جایگزین و خطرات آن توسط پزشک معالج آگاهی پیدا می کند.

یک خانم که به بلوغ جسمی و عقلی رسیده باشد و قادر به تصمیم گیری عقلانی برای خود باشد رضایت خود فرد برای انجام اقدامات درمانی کفایت و رضایت هیچ مردی (مثل پدر، برادر، همسر یا فرزند ذکور) لازم نیست.

در صورتی که بیمار طفل باشد یا مجنون می بایست از ولی یا سرپرست قانونی رضایت اخذ گردد. مانند پدر نسبت به فرزند، مادر در صورت داشتن حکم قیمومیت، یا جد پدری در صورت فقدان پدر.

لازم به ذکر است برادر، خواهر، دوست، رفیق و خویشان از نظر قانونی ولی و سرپرست محسوب نمی شود.

اگر خانمی برای انجام معالجات پزشکی نیاز به عمل جراحی داشته باشد آیا باید رضایت همسر را نیز کسب نماید؟

در مورد اعمال جراحی زوجه بالغ، عاقل و هوشیار اصل بر عدم نیاز به رضایت زوج است مگر در مورد اعمالی که به نحوی با مصالح و اهداف خانواده مرتبط است. بنابراین در صورتی که خانمی تصمیم به اقدام پزشکی می گیرد که این اقدام به حقوق

زوجین از قبیل: باروری و امور زناشویی وی آسیب وارد می نماید در چنین شرایطی باید همسر هم در گرفتن این تصمیم دخیل باشد.

در مواردی که بیمار متاهل است ولی دارای اهلیت نیست در صورت تاثیر اقدام طبی بر منافع مشترک زوجین علاوه بر سرپرست قانونی از همسر وی نیز میبایست رضایت اخذ گردد.

از جمله اعمال جراحی که نیازمند رضایت همسر می باشد:

توبکتومی

هیسترکتومی

ختم حاملگی

سقط جنین قانونی

سزارین

کورتاژ

بارداری خارج از رحم

درمان نازایی

تغییر جنسیت و ...

در خصوص فوریتهای پزشکی اخذ رضایت زوج ضروری نیست. اما مطلوب است در تمامی مواردی که رضایت وی لازم نیست اما فرصت کافی وجود دارد به او اطلاع رسانی شود.

منبع:

۱- شیوه نامه و فرایند اخذ رضایت و براءت آگاهانه در مطب/درمانگاه/بیمارستان در وضعیت اورژانس و غیر اورژانس دانشگاه علوم پزشکی شیراز

QI - PE - 30 - 01

خصوص احتمال آسیب به پرده بکارت از بیمار رضایت اخذ می گردد. در صورتی که بیمار اهلیت ندارد علاوه بر گواهی سلامت رضایت میبایست از سرپرست قانونی (یا دادستان) اخذ شود سپس نسبت به انجام عمل جراحی اقدام گردد.

ترخیص با میل شخصی بانوان:

در غیر از موارد اورژانسی، در صورت امتناع بیمار از ادامه درمان در صورتی که بیمار اهلیت دارد (عقل، بالغ و رشید است) پزشک معالج و پرستار مربوطه خطرات ناشی از این تقاضا را به آگاهی بیمار می رساند و در صورتی که بیمار متقاعد نشد تیم اخذ رضایت آگاهانه بیمارستان (شامل: سرپرستار بخش، مددکار اجتماعی، روانشناس، متخصص روانپزشک، مدیر و مسئول فنی بیمارستان) جهت متقاعد کردن بیمار وارد عمل می شود. در این خصوص لازم است وضعیت فعلی بیمار و آثار ناشی از عدم ادامه درمان به صورت دقیق و شفاف هم به صورت شفاهی و هم به صورت کتبی به آگاهی بیمار رسیده تا بیمار بتواند با آگاهی کامل از وضعیت فعلی بیماری نسبت به اخذ تصمیم اقدام نماید.

در خصوص بانوان باردار نظر به اینکه شوهر بیمار ولی و سرپرست قانونی جنین محسوب می شود در صورت درخواست مادر جهت ترخیص با میل شخصی رضایت همسر وی (پدر جنین) لازم است.

در مورد مراجعین اعمال جراحی فوق الذکر که موقع بستری بیمار همسرانشان در شهرستان حضور ندارند باید از چه کسی رضایت اخذ شود؟

می بایست از همسر بیمار رضایت گرفته شود و در صورت عدم امکان حضور همسر در بیمارستان میتوانند رضایت نامه محضری تنظیم نمایند. در خصوص فوریت‌های پزشکی (اورژانسی) اخذ رضایت ضروری نیست.

در صورتی که بیمار طلاق گرفته است یا همسرش فوت کرده از چه کسی رضایت اخذ می شود؟

در خصوص بانوان مطلقه و بانوانی که همسر آنها فوت شده است، در مواردی که نیاز به رضایت همسر است، با دریافت مستندات مربوط به طلاق یا فوت همسر و محرز شدن عدم ازدواج مجدد رضایت خود بیمار جهت اعمال جراحی کفایت می کند.

در اعمال جراحی بانوان دوشیزه از چه کسی رضایت اخذ می گردد؟

در خصوص بانوان دوشیزه که عمل جراحی ممکن است منجر به صدمه به پرده بکارت آنها گردد بیمار میبایست قبل از شروع درمان نسبت به اخذ گواهی سلامت اقدام نماید. در این خصوص بهتر است بیمار جهت دریافت گواهی سلامت به اداره کل پزشکی قانونی استان مراجعه و گواهی مذکور را دریافت نماید. سپس با تکمیل فرم اخذ رضایت و براءت در